

آیا مدت زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری جزو سوابق بیمه‌ای محسوب می‌شود؟

از نظر قانون بیمه بیکاری، بیمه‌شده‌ای است که بدون میل و اراده خود بیکار شده و آماده به کار باشد. چنانچه بیمه‌شده شمول قانون کار و تامین اجتماعی بدون میل و اراده خود بیکار شوند در صورت معرفی توسط واحدهای تعاون، کار و رفاه اجتماعی و احراز شرایط قانونی به نسبت سوابق پرداخت حق‌بیمه می‌توانند از حمایت بیمه بیکاری برخوردار شوند و ضمناً بر اساس این قانون، چنانچه بیمه‌شده‌ای به علت تغییرات ساختار اقتصادی کارگاه مربوطه و به تشخیص وزارتخانه ذیربط و تائید شورای عالی کار، بیکار موقت شناخته شود و همچنین بیمه‌شدگانی که به علت حوادث غیرمترقبه مانند سیل، زلزله، جنگ، آتشسوزی و... بیکار شوند، می‌توانند از مقررات این قانون استفاده کنند.

در این میان کارگران فصلی در صورتی که صرفاً در اثنای فصل کار اخراج شده و بیکاری آنها بلا اراده تشخیص داده شود مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری خواهند بود. بیکاران دارای قرارداد کار با مدت معین در صورتی که بر اساس رأی مراجع حل اختلاف در اثنای مدت قرارداد اخراج شده باشند نیز مشمول استفاده از بیمه بیکاری خواهند بود و همچنین افراد شاغل در کارهایی که ماهیت آن جنبه دائمی دارد و براساس قرارداد کار در مدت معینی مشغول کار بوده‌اند، با تشخیص واحدهای تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در صورتی که در پایان قرارداد بیکار شوند و در آخرین کارگاه حداقل یک سال سابقه پرداخت حق‌بیمه داشته باشند، مورد حمایت قرار گرفته و مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری خواهند شد.

شرایط لازم برای دریافت مقرری بیمه بیکاری

بیمه‌شدگان بیکار، در صورت احراز اینکه «مشمول قانون کار و تأمین اجتماعی باشند»، «تبعه کشورهای خارجی نباشند»، «مستمری‌بگیر بازنشسته و یا از کارافتاده کلی نباشند»، «دارای حداقل ۶ ماه سابقه پرداخت حق‌بیمه باشند» و «در زمره صاحبان حرف و مشاغل آزاد و بیمه‌شدگان اختیاری نباشد» استحقاق دریافت مقرری بیمه بیکاری را

دارند.

بیمه‌شدگانی که به علت بروز حوادث غیرمترقبه مانند سیل، جنگ، زلزله و آتشسوزی بیکار می‌شوند، برای دریافت مقرری بیمه بیکاری، نیاز به داشتن سابقه پرداخت حقیقه برای مدت زمان خاص ندارند و حتی اگر در روز اول کار بر اثر این حوادث بیکار شوند، با رعایت سایر شرایط مقرر می‌توانند مقرری بیمه بیکاری دریافت کنند. بیمه‌شدگان باید در دوره‌های کارآموزی و سوادآموزی که از سوی ادارات کار و امور اجتماعی و نهضت سوادآموزی برگزار می‌شود، شرکت کنند و هر دو ماه یک بار، گواهی لازم در این زمینه را به شعب تأمین اجتماعی ارائه کنند.

در همین رابطه اما، موسسه کار و تأمین اجتماعی در فصل اول کتاب «پرسش و پاسخ در زمینه تأمین اجتماعی» به برخی از سوالات مطرح در زمینه بیمه بیکاری پاسخ داده است:

– مشمولان قانون بیمه بیکاری چه کسانی هستند و در این زمینه، آیا افرادی که تحت پوشش مقررات قانون تأمین اجتماعی قرار داشته ولی به لحاظ رابطه استخدامی، مشمول قانون کار نیستند، می‌توانند در شمول قانون بیمه بیکاری قرار گیرند؟

بیمه‌شدگانی که به لحاظ رابطه بیمه‌ای، تابع مقررات قانون تأمین اجتماعی بوده و در عین حال مشمول قانون کار نیز باشند، تحت پوشش قانون بیمه بیکاری قرار می‌گیرند و بنابراین، کسانی که از مقررات قانون تأمین اجتماعی تبعیت داشته؛ ولی در شمول قانون کار نباشند، مستثنی از قانون بیمه بیکاری خواهند بود. به عبارت دیگر، مشمولان قانون بیمه بیکاری، بیمه‌شدگانی هستند که از هر دو قانون کار و قانون تأمین اجتماعی، تبعیت داشته باشند.

– آیا صاحبان حرف و مشاغل آزاد و نیز بیمه‌شدگان اختیاری که تابع مقررات قانون تأمین اجتماعی هستند، می‌توانند مشمول قانون بیمه بیکاری باشند و اساساً چه اشخاصی معاف از قانون بیمه بیکاری خواهند بود؟

قانون بیمه بیکاری، ناظر بر شاغلانی است که انجام کار آنان از نوع کار تابع بوده و ضمن شمول قانون کار بر آنان، از لحاظ بیمه نیز تابع مقررات قانون تأمین اجتماعی باشند و به این اعتبار است که بیمه‌شدگان اختیاری و صاحبان حرف و مشاغل آزاد که تحت پوشش قانون تأمین اجتماعی هستند؛ ولی به دلیل فقدان رابطه کاری و مزدی و عدم

انجام کار، مشمول قانون کار نیستند، از مشمول قانون بیمه بیکاری خارج میشوند. تبصره ماده یک قانون بیمه بیکاری در مقام بیان این موضوع، مقرر داشته است که صاحبان حرف و مشاغل آزاد و بیمه‌شدگان اختیاری و نیز اتباع بیگانه و همچنین بازنشستگان و از کارافتادگان کلی از مشمول مقررات این قانون مستثنی هستند. توضیح اینکه منظور از بازنشستگان و از کارافتادگان کلی که از مشمول قانون بیمه بیکاری خارج هستند، کسانی هستند که به دلیل بازنشستگی و از کارافتادگی کلی، مستمری دریافت داشته که در این صورت، چنانچه مجدداً به کار اشتغال پیدا کرده و در جریان اشتغال بیکار شوند، به جهت اینکه مستمری‌بگیر هستند قانون بیمه بیکاری شامل آنها نخواهد بود.

– از منظر قانون بیمه بیکاری، فرد بیکار که قانوناً بتواند برخوردار از حمایت این قانون باشد، چگونه تعریف می‌شود و تشخیص اینکه کارگر بیکار در حمایت قانون بیمه بیکاری قرار گیرد با کدام مرجع است؟

باتوجه به ماده ۲ قانون بیمه بیکاری و نیز ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی آن، بیکار از لحاظ قانون بیمه بیکاری، به کارگر بیمه‌شده‌ای اطلاق می‌شود که بدون میل و اراده بیکار شده و آماده کار باشد. بدیهی است تشخیص بیکاری بدون میل و اراده و تاریخ وقوع بیکاری برعهده واحد کار و امور اجتماعی محل خواهد بود.

انتشارات_رویای_آبی

– بر اساس ماده ۳۰ قانون کار، چنانچه کارگاه بر اثر قوه قهریه مانند زلزله، سیل و امثال اینها و حوادث غیرقابل پیشبینی مثل جنگ و نظایر آن تعطیل شود و کارگران آن بیکار شوند، پس از فعالیت مجدد کارگاه، کارفرما مکلف است کارگران بیکار شده را در همان واحد بازسازی شده و مشاغلی که در آن به وجود می‌آید به کار اصلی بگمارد. مورد پرسش این است کارگرانی که به دلیل بروز عوامل غیرمترقبه و حوادث غیرقابل پیشبینی بیکار می‌شوند از چه نوع حمایتی در ایام بیکاری موقت برخوردار خواهند شد؟

به طوریکه تبصره ۲ ماده ۲ قانون بیمه بیکاری بدان تصریح دارد، بیمه‌شدگانی که به علت بروز حوادث قهریه و غیرمترقبه از قبیل سیل، زلزله، جنگ، آتشسوزی و... بیکار می‌شوند، با معرفی واحد کار و امور اجتماعی محل، از مقرری بیمه بیکاری استفاده خواهند کرد. در اینجا قابل ذکر است که مطابق ماده ۱۵ قانون کار، در موردی که به واسطه

قوه قهریه یا بروز حوادث غیرقابل پیشبینی که وقوع آن از اراده طرفین خارج است، تمام یا قسمتی از کارگاه تعطیل شود و انجام تعهدات کارگر یا کارفرما به طور موقت غیرممکن شود، قرارداد کار با کارگران تمام یا آن قسمت از کارگاه که تعطیل می‌شود به حال تعلیق در می‌آید، تشخیص موارد فوق با وزارت کار و امور اجتماعی است.

– کارگر مشمول قانون کار که تابع مقررات قانون تأمین اجتماعی نیز هست، در صورت بیکار شدن، برای استفاده از مقرری بیمه بیکاری باید واجد چه شرایطی باشد و چه نکاتی از سوی بیمه‌شده برای برقراری مقرری بیمه بیکاری باید رعایت شود؟

ماده ۶ قانون بیمه بیکاری برای برخورداری بیمه‌شدگان بیکار از مقرری بیمه بیکاری، داشتن شرایط زیر را مقرر داشته است.

الف) بیمه‌شده قبل از بیکار شدن حداقل ۶ ماه سابقه پرداخت حق بیمه را داشته باشد.

ب) بیمه‌شده مکلف است ظرف ۳۰ روز از تاریخ بیکاری با اعلام مراتب بیکاری به واحد کار و امور اجتماعی محل، آمادگی خود را برای اشتغال به کار تخصصی و یا مشابه آن اطلاع دهد. مراجعه بعد از ۳۰ روز با عذر موجه و با تشخیص هیئت حل اختلاف، تا سه ماه امکان پذیر خواهد بود.

ج) بیمه‌شده بیکار، مکلف است در دوره‌های کارآموزی و سوادآموزی که توسط واحد کار و امور اجتماعی و نهضت سوادآموزی یا سایر واحدهای ذیربط با تأیید وزارت کار و امور اجتماعی تعیین می‌شود، شرکت کرده و هر ۲ ماه یک بار، گواهی لازم در این مورد را به شعب تأمین اجتماعی تسلیم کند.

– آیا مدت استفاده از مقرری بیمه بیکاری، جزء سابقه کارگاهی کارگران به حساب می‌آید، احتساب این ایام، جزء سوابق پرداخت حق بیمه نزد سازمان تأمین اجتماعی چگونه است؟

در قوانین کار و تأمین اجتماعی و نیز قانون بیمه بیکاری و آیین‌نامه اجرایی آن در مورد احتساب مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری، جزء سوابق کارگاهی کارگران مقرراتی پیشبینی نشده است؛ اما همان گونه که در تبصره ۲ ماده ۶ قانون بیمه بیکاری نیز مذکور است، مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری جزء سوابق پرداخت حق بیمه

بیمه‌شده از نظر بازنشستگی، از کارافتادگی و فوت محسوب خواهد شد.

***خبرنگار جمعه محمودینیا**